

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:		Felolvasó szerkesztő: HEGEDŰS LORÁNT. Kiadók és laptulajdonosok: HOFFMANN és KRONOVITZ.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: DEBRECZEN, Piac-utca 47. és 49. szám.
Helyben:	Vidéken:		
Egy hóra. I kor. Egy hóra. . . I kor. 50 fill.	Egy hóra. I kor. Egy hóra. . . I kor. 50 fill.		
Negyedévre . . . 3 " Negyedévre 4 " 50 "	Negyedévre . . . 3 " Negyedévre 4 " 50 "		

A színházügy.

Debreczen, március 16.

A debreceni színházpályázat ügye ma délelőtt egy váratlan, szinte hihetetlen fordulattal véget ért. Komjáthy János beadványt intézett a városi tanácshoz s ebben visszavonta a négy héttel ezelőtt benyújtott pályázati kérvényét. A városi tanács, nem tehetvén mást, az ellenfél nélkül maradt pályázónak, Zilahy Gyulának ítélte oda a színházat.

Ezzel lezárultak ennek a négy hetes, páratlan magas hullámokat vetett pályázatnak az aktái. A szenvedélyek lecsillapultnak s bizonyára nagyon rövid időn belül a feledés takarója fog borulni erre a pályázati kampányra, amely majd egy hónapon át háttérbe szorított minden más eseményt Debreczenben.

Ezen csodálkozni nem is lehet. Nálunk a színháznak nagyobb jelentősége van, mint másutt, azon sajnálatos körülménynél fogva, hogy Debreczenben a színház az egyetlen kulturális színezetű szórakozási hely s így érthető, ha a közönség nagy fontosságot tulajdonít annak, hogy ki legyen ennek a színháznak az igazgatója.

Nem lehet tehát frivol világitásba helyezni azt a harcot, melyet a debreceni közönség Komjáthy János érdekében fölvett s mindvégig derekasan állott is. Közönség és sajtó komolyan vette ezt a küzdelmet, mert őszintén meg volt győződve arról, hogy Komjáthy János személyében méltó igazgató-jelöltet látogat.

Sajnos, csalódtunk. Nem Komjáthy János értékes igazgatói kvalitásaiban, mert ezeket még csak kétségbevonni sem lehet, de csalódtunk abban a feltevésben, hogy Komjáthy komolyan veszi a pályázatot és komolyan veszi azt a közönséget, mely mellette oly nagy erővel foglalt állást. Abban a pillanatban, amikor cserbenhagyott itt mindenkit, aki mellette volt, nyilvánvalóvá tette, hogy minden férfias komolyság hiányzott az ő debreceni pályázatából.

Komjáthy János beadványában megindokolni igyekszik visszavonulását. Indoklása két momentum körül forog. Egyik az, hogy ő megszánta Zilahyt és nem akarta elvenni a kenyerét, a másik ok, mely visszavonulásra készítette, az, hogy a választási harcban „szereftett” városát, Kassát és debreceni barátait inzultusok érték.

Komjáthy ezen indoklását másnak, mint színészi póznak nem minősíthetjük. Mikor pályázatát a debreceni közönség Komjáthy János érdekében fölvett s mindvégig derekasan állott is. Közönség és sajtó komolyan vette ezt a küzdelmet, mert őszintén meg volt győződve arról, hogy Komjáthy János személyében méltó igazgató-jelöltet látogat.

Komjáthy ezen indoklását másnak, mint színészi póznak nem minősíthetjük. Mikor pályázatát a debreceni közönség Komjáthy János érdekében fölvett s mindvégig derekasan állott is. Közönség és sajtó komolyan vette ezt a küzdelmet, mert őszintén meg volt győződve arról, hogy Komjáthy János személyében méltó igazgató-jelöltet látogat.

színházért a városi tanácshoz, benyújtotta, tisztában kellett lennie azzal, hogy ha neki itéli oda a város a színházat, akkor Zilahy Gyula elveszti a debreceni színházat. Ezt az indokot tehát egyáltalán nem vagyunk hajlandók honorálni azzal, hogy hitelt adjunk őszinteségének. Ami a Kassát és barátait ért inzultust illeti, konstatálnunk kell, hogy Kassát semmi néven nevezett bántalom nem érte, az ő barátai pedig voltak olyan önzetlenek, hogy tartották a hátukat az inzultusoknak.

Önmagunk és a közönség iránt tartoztunk azzal, hogy Komjáthy Jánosnak a pályázatát visszavonó kézmozdulatáról, amelynek lendülete előbb ért el Budapestre, mint Debreczenbe, konstatáljuk, hogy üres színészi póz volt, mely híjjával van minden őszinteségnek. És hasztalan ráncigálta elő ezeket az indokokat, nem fogadjuk el őket. Amily szívesen vette ő Debreczen közönségének és vezető férfainak páratlan impozáns támogatását, ép oly könnyen hagyta őket cserben. Pályázata visszavonásában nem altruisztikus érzések vezették, hanem bizonyára magánszemponok. Hogy melyek, nem kutatjuk. Nem vagyunk kíváncsiak rájuk.

Egy tanuságot azonban le kell vonni ebből a pályázatból s azt, hogy a jövő-

Háromezer frank.

— Georges Maurevert. —

San Romano csodaszép hely. Csak itt érti meg az ember Flaubertnek mondását: „Vannak e földön helyek, melyeket a kárjaink közé szeretnénk szorítani”. Milyen kár azonban, hogy San-Romanóban az emberek mégis gondterhes arccal, összeszorított ajakkal járnak-kelnek. Szájuk, mintha ezt látszanék szüntelen szüntelen mormogni:

— A tizenhetesre kellett volna tennem. Az az átkozott vörös kilencszer nyert egymásután s én balga, minduntalan a feketére tettem!

Az erre járók nem törődnek a természet szépségeivel, mint Oedipusz, egyre a szfinxszel vannak harcban. A földet magát is óriási roulettnek látják, az eget pedig hatalmas trente et quarante-táblának. Mert San-Romano királyság, a Mammon királysága s uralkodója a nagy, a hatalmas Véletlen.

Néhány hónapig magam is alattvalójául szegődtem e nagy urnak. Egy kis vagyont vesztettem el ezalatt s nyertem helyette néhány ósz hajszálat. Egyszer arra ébredtem, hogy mindössze tizenhárom frank az egész

vagyonom. De már tizenötöt tartozom háziuraimnak. Revolveremet megsimogattam tehát, vizsgálat alá vettem s hat golyóra megtöltvén, azt határoztam, hogy ez éppen elég lesz egy olyan gyatra agyvelő megsemmisítésére, mint az enyém.

Kinyitottam ablakomat. — Utolsó napom — mormogtam. — Pedig az ég azurkék s a tenger felől narancsillatot hoz a légáramlat.

Kimentem, hogy még egyet sétáljak. Séta közben megéheztem. Ujságot is vásároltam magamnak, az Anti San-Romanót, ezt a zsaroló hetilapot, amelynek rovatait állandóan gyászkeret övezte. A öngyilkosok.

— Itt irnak az én halálomról is legközelebb — mondtam magamnak De egyszerre megfordítottam a lapot s egy kis közlemény vonta magára a figyelmet. A cikk fölött is nagy gyászkeret volt látható.

„Tegnap délelőtt a kaszinó terrásza alatti pálmafák egyikén Jakobson Josua amerikai honpolgár felakasztotta magát. Az öngyilkos zsebében háromezer frankot találtak . . .”

Jó ég! Jakobson Josua! De hiszen én ismertem őt. Nap-nap mellett egymás szomszédságában vesztettünk. Tegnapelőtt is, mi-

kor bucsuztunk egymástól az előcsarnokban, megszorította a kezemet s szólt:

— Barátom, véglegesen tönkrementem. Isten önnel!

Aztán elváltunk és másnap felakasztotta magát.

De hát akkor hogyan találtak mégis háromezer frankot a zsebében? Törtem rajta a fejemet, de aztán mindjárt ki is találtam a rejtély nyitját. A pénzt a kaszinó alkalmazottjai csuszatták a zsebébe, hogy eltereljék róla azt a gyanút, mintha tönkrement öngyilkos lett volna, mert az áltana a kaszinó hírnevének. Én pedig egyszerre kíváncsiságot kezdtem érezni, hogy vajjon az én öngyilkosságomat mennyire honorálná a bank?

S erre gondolva, nagyszerű ötletem támadt.

Ebéd után felkerestem a háztulajdonost.

— Uram, én önnel tizenöt frankkal tartozom — mondtam neki. — Ha élek ma estig, akkor ezt az összeget feltétlenül visszkapja.

— Bizom önben uram.

— Kérem azonban, szíveskedjék ma estig még száz frankot kölcsönözni nekem. — Szívesen.

Steiner Sándor bútorkereskedő
Debreczen Piac-u: 70.

Ájánlja a „mitroviczai” fabutorgyárban készült tömör gőzölt Bükk és Szilfa háló, ebédlő és uri szoba berendezéseket
Kárpitos műhelyében készít a legegyszerűbbtől a legfinomabbig minden — némű kárpitos munkát, javításokat vállal gyors szállításra. —

A t. högyközönség b. figyelmét van szerencsém felhívni arra, hogy az ideai tavaszi és nyári

kalap különlegességeimet
Párisban

szereztem be, miáltal a legkényesebb igényeket is képes vagyok kielégíteni. Kiváló tisztelettel
JUNGREISZ MARI utóda.

ben óvatosabban s hidegebben kell viselkednünk a színházi pályázatoknál. Ez biztosíték lesz arra nézve, hogy a maihoz hasonló helyzetekbe nem fog belesodortatni a közönség.

Ennek a hátlatlan színházügynek van még egy oldala. S ez az, hogy hangokat hallunk, melyek új pályázat kiírását követelik.

Nos, ennél az eszménél szerencsétlenebbel egyhamar tetézni sem lehetne a most lezajlott színházi pályázati ügyet. Mi voltunk azok, akik a legerélyesebben követeltük Zilahy Gyula elejtését és akik számtalanszor kifejtettük, hogy Zilahyval mennyire elégedetlenek vagyunk. Am, hajszat ellene nem indítottunk, a debreczeni színház pályázatból botrányt nem ígyekeztünk csinálni s városunk közönségét sem hajszoltuk mesterséges izgalomba.

Azok azonban, akik újból fel akarják kavarni ezt a színházi pályázatot, eme vádaknak a gyanujába esnek. Mesterséges izgalomba fogják zavarni a város közönségét, amely pedig nagyon is megelégette ezeket az izgalmakat. Botránynyá fogják szélesíteni a debreczeni színház amugy is nagy hullámokat vetett ügyét és kiteszik Debreczen városát annak, hogy a második pályázaton egyetlen elfogadható színigazgató sem jelentkezik. Nem, ennek kiteni magunkat és a színházat, semmiképpen nem helyeselhetjük.

És végül nem méltó Debreczenhez az, hogy annak a gyanujába essék, hogy itten hajszát indítanak egy színigazgató ellen. Mar pedig ennek a látszatát lehetetlen elkerülni, ha a színházi harcra ismét megfujja a város a riadót, miután az első pályázat — úgy ahogy — de véget ért.

Miután számlám ily tekintélyesen megnőtt, a szobámba mentem. Legelegánsabb öltözékemet vettem magamra, aztán tükörbe néztem s látiam, hogy előkelő öngyilkos lesz belőlem.

Este elmentem a kaszinóba. Tüntetőleg vesztettem. Egyik arany a másik után uszott el. Vegre az utolsóra került a sor. Arcomon e közb n hol haragos, hol kétségbeesett kifejezés honolt.

Az egyik alkalmazott nagyon megfigyelt s mikor tettetett duhvel tavozni akartam, diszkrétan oda jött hozzám. Vigasztalóan mondta:

— Igazán sajnálom uram, hogy a balsors ennyire üldözi önt. Hazautazáskor a bank szívesen szolgál...

En szomorúan szoltam közbe:

— Hagyja el, uram, a hová én megyek, oda nem kell vasúti jegy! Csak egy jó revolver. Arról pedig már előre gondoskodtam!

Az alkalmazott ijedten nézett rám.

— Csak nem mondja ezt komolyan?

De én hátat fordítottam neki. Közben észrevettem, hogy az alkalmazott figyelmessé tette rám a bank személyzetét.

Tizenegykor a játék abban maradt. Én szinte roskadozva hagytam el a termet. Halottam, hogy többen nyomon követnek. A kaszinó emberei voltak. De én tovább mentem s arra a helyre értem, amelyet már

A színházi pályázat sorsa eldőlt. Ebben meg kell nyugodni mindenkinek. Ez azonban távolról sem jelenti azt, hogy Zilahy Gyulára ruházzuk át azon bizalmat, amelyet Komjáthynek előlegeztünk. Ellenkezőleg. Zilahy Gyula működését a legszigorubb kritika szemüvegén át kell majd elbírálnia színházi bizottságnak, városi tanácsnak s az ellenőrzésnek minden tekintetben fokozottnak kell lennie. E két tényezőtől s a helyi sajtótól fogja elvárni a közönség, hogy Debreczen város színházjáró közönségének érdekét a legerélyesebben megvédelmezze.

A Debreczeni Független Újság a jövőben is ismerni fogja kötelességét a közönséggel szemben s Zilahy Gyula igazgatói működését abból a szigorú, de igazságos kritikai szempontból fogja elbírálni, mint amelyből a múltban tette.

A város új palotája.

A Szikszay-Tábornoki házak felépítése.

Ismeretes, hogy a város tulajdonát képező, Piac-utca 26—28 számú Szikszay-Tábornoki házak jobb értékesítésére a városi tanács zártajánlati versenyt írt ki. A pályázat ma járt le s dőlött bontották fel az ajánlatokat.

A kijelölt időre három ajánlat érkezett be. Ezek a következők:

Rimanóczy Kálmán nagyváradai építész ajánlatot tett, hogy a két házat 960 ezer koronáért felépíti a város számára. Kötelezettséget vállalt az iránt, hogy a háromemeletes bérházból minimum 80 ezer korona évi térjövédelmé lesz a városnak évenként. Kész azonban arra is, hogy eladja a terveket a városnak.

előbb, mint alkalmazást kizemelttem csölnak. A fősétány mellett volt, egy sűrű cserjében. Ott elővettem revolveremet s gyors egymásutánban kétszer belelőttem a földbe. Aztán lezuhantam a pázsitra. Azonnal árnyak siettek felém. Visszafolytottam lélegzetemet s vártam.

Mikor hozzám értek, megismertem az alkalmazott hangját:

— Istenem, hát csakugyan megtette!

Egy másik közbeszólt:

— Igazán kellemetlen. És éppen a sétány mellett...

Majd ismét az alkalmazott vette át a szót:

— Gyorsan, gyorsan, mielőtt a sétálók ideérhetnének!

Főlélméshajolt s éreztem, hogy a zsebembe csuszított valamit. Majd hangosan kiáltott fel:

— Mennyi pénzünkbe kerülnek ezek a gazemberek! É héten ez már a második!

Már csaknem megfuladtam, de most már felnéztem. Szemeim az alkalmazott szemével találkoztak, felkeltem fektemből, megemeltem kalapomat, aztán pedig rájuk emeltem a még füstölgő revolvert. Megrettentek és úgy bámultak reám, mint valami égből potyint csodára.

— Hallatlan! — szoltam bosszusan. —

Sesztina Jenő és Tóth Istváné a második ajánlat. Saját költséjükön háromemeletes bérpalotát építenek s az 85 évig a birtokukban lesz, 85 év múltán ingyen megy át a város tulajdonába. Ez alatt az idő alatt pedig évenként az első öt évben 19 ezer koronát fizetnek a telekhasználatért a városnak, minden további öt évben ezer-ezer koronával többet.

A terveket készek 15 ezer koronáért átengedni. Az építési költségekre 800 ezer koronát szánnak.

Pavlovics és Szilágyi ajánlata a harmadik. Hajlandók saját költséjükön háromemeletes palotát építeni 880 ezer 520 korona költséggel. Ötven évig hasznélvezik a bérpalotát s ennek eitteltével a város tulajdonába megy át az épület. Telekhasználati díj fejében huszezer koronát fizetnének évenként a városnak.

Mindhárom terv szerint zsákutca végéig be a kettős telekbe s a Tóth és Pavlovics tervel szerint úgy, hogy a Piac-utcáról átjáró lesz a Kossuth utcára.

Az ajánlatokat felbontó bizottság a terveket és azok mellékleteit áttette a tanácshoz, mely legközelebb fog az ügygel foglalkozni.

Az állami tisztviselők a miniszterelnöknél.

Budapest, 1910 március 16. Az állami tisztviselők impozáns küldöttsége ma delután 4 órakor tisztelgett Kauen-Héderváry gróf miniszterelnöknél. A küldöttség szószóának beszédére szíves szavakkal válaszolt a miniszterelnök. Letkiismeretesen meg fogom vizsgálni — ugymond — az állami tisztviselők bajait s rendezni fogom a nyugdíjreformot. Azt akarom, kívánom és szeretném, hogy önök fokozott munkakedvvel, anyagi gondok nélkül végezzék funkciójukat. Az állami tisztviselőknek mindig igaz hiva voltam s tudom, hogy helyzetük javításra szorul. A küldöttség tagjai lelkes örömmel fogadták a miniszter válaszát.

Már öngyilkos sem lehet itt az ember! Mi csoda dolog ez?

Az alkalmazott haragosam rám kiáltott:

— Elég a tréfából! Én önt...

— Nos, ön engemet?

Dadogni kezdett:

— En... én... önt feljelentem éjjeli csendháborításért!

— Pompás lesz. Az egész szezon alatt kísértetni fogja önt ez a „csendháborítás“.

Aztán, nem ügyelve többé reájuk, szinte belefurakodtam abba az embertömegbe, melyet a két revolverlövés meg a szóváltás körénk csalt.

Visszatértem a hotelbe, ahol az öngyilkosságommal keresett 3000 koronából ki egyenlítettam tartozásomat s a megmaradt pénzzel másnap visszautaztam Párisba. A bank ugyan többször tett kísérletet azután arra, hogy visszaszerezze a pénzt, de én hallani sem akartam róla. Vegre is 3000 frank nem volt tulságosan nagy díj az életemért.

Tudomásomra esett azonban, hogy azóta a san-romanói bank nagyon leszállította az öngyilkosok honoráriumát. Nem tudom, akadt-e még valaki, aki megújította volna a kísérletemet. Magam részéről azonban kitűnőnek tartom e véletlen folytán megszületett ötletemet s elmondtam azt önöknek, ha másért nem, hát — usmutatásból.

Bátorkodom arra a rosszakaratu híresztelésre, mintha én a városból végképen eltávoznék, tisztelettel értesíteni a t. hölgyközönséget, hogy párisi mintára berendezett divatszalonomat még inkább kiterjesztem, sőt most is egy nagyon kedves divat-ujdonsággal óhajtom meglepni a hölgyvilágot, mely általános tetszésre fog találni. Hogy pedig jövőben is érdemes legyek a hölgyközönség szíves pártfogására, ezt kifogástalan kiszolgálással iparkodom elnyerni.

Vanger Sándor.

Vanger Sándor

Az előkelő hölgyközönség divatszalonja
Battyányi-u. 1. szám alatt.

Gelléri Szabó János végrendelete.

A négymillió örökség a Kurián.

Mikor másfél év előtt Gelléri Szabó János, az ismert budapesti nábob meghalt, egy házaspár jelentkezett a millióért. Már pár nap múlva, 1908 novemberében beállított a VI. kerületi járásbíróhoz Battik Sándor földbirtokos és a felesége, szül. Fülöp Gizella s az elhalt öreg urnak egy végrendeletét mutatták fel. Ebben a végrendeletben az állott, hogy az öreg ur ugyiszólván minden vagyonát, közel 4.000.000 koronát, Battikékre testált.

A végrendelet, lehet mondani, mezdöb-benést kellett. Nemcsak a rokonok, de az elhalt öreg ur minden ismerőse is csodálta, hogy G. Szabó János az előbbiekről sifként Budapest jótékony intézményeiről megfélekedett. Mert hisz mindig bőkezű pártfogója volt a kulturális és jótékony intézeteknek. Aztán az aggastyán jó barátai már évek előtt láttak egy másik végrendeletet, amelyben a dúsgazdag milliomos éppen kitzagadta Battikékat mondván, hogy nem szolgálták rá a jóakarátára.

Battiké még hajadon korában gazdasszonya volt az öreg urnak, aki mint jó családból való szép és fiatal leányt vette magához Fülöp Gizellát. A „gazdasszony“ valóságos zsarnoka lett az idők folyamán. Amellett, hogy idők folyamán 10.000 koronát kapott zsebpénzül, külön is tudott a pártfogójától nagyobb összezeket kapni s ennek dacára rosszul bánt a magával tehetetlen aggastyánnal. Még ütötte verte is.

Történt azután, hogy 1907-ben Fülöp Gizella 100.000 korona hozományt kapva jötevéjéül, férjhez ment Battik Sándorhoz, egy Amerikában is járt, viharos multu, de szép szál fiatalemberhez. Az új pár egy birtokot vett a nórádmezei Galabócson, ahol Battik, a lezüllött zseni-ivadék, ismét az uri hajlamai szerint való könnyelmű életet kezdett. Hamarosan tele lett adóssággal s már licitálni is akarták a birtokot.

Ez volt a rugója annak, hogy Battikék elhatározták, hogy a sir szőlén álló G. Szabó János révében hamis végrendeletet fabrikálnak. Hamarosan találtak segítőtársakat: Krudy Ferenc losonci közleg. irnok, Krudy Gyula és Krudy Jenő losonci rendőrségi irnok és Landau Samu közleg. irnok személyében. Ezeknek, ha sikerül elkaparítani a milliókat, Battik 50.000—50.000 koronát ígért. Mikor így mindent megbeszéltek, meghívták az agg Szabó Jánost egy kis mulatság ürügye alatt Galabócra, ott együtt volt az egész kompánia, folyt a pezsgő, szólott a cigánymuzsika — s közben elkészült a hamis testamentum is. A nábob minden ingó, ingatlan vagyonát, készpénzét és ékszereit a Battik-pártnak testálta, már t. i. az irás szerint, amelyre odahamisították G. Szabó nevét.

Amint a végrendelet bíróság elé került, a rokonok rögtön büntető följelentést tettek és Battikékat nyomban letartóztatták. Velük együtt a bünszövetség többi tagja is börtönbe került s ezek menten töredelmes vallomást tettek. Elmondották, hogy Battik biztatására, fejedelmi honorárium reményében vállalkoztak a hamisításra azon a galabócsi céción, amelyen az agg nábobot egyébként leittatták s vele akarták az irást aláírni. De az öreg ur még ebben az állapotában

se volt erre hajlandó s ekkor aztán ök hamisították az aláírást is.

Befejeztetvén a bünvizsgálat, a törvényszék, majd a kir. tábla is Battik Sándort és Fülöp Gizellát 3 és félévi fegyházzal, Krudy Ferencet 2 évi fegyházzal, Krudy Gyulát és Landau Samut 1 és félévi börtönnel s végül Krudy Jenőt 1 évi börtönnel súlytotta. A bünbando felebbezett még a Kuriához is, melynek IV. büntető tanácsa ma foglalkozik a vakmerő hamisítás miatt folyó bünpörrel. Az ügynek Deák Péter kuriai bíró a referense, a közvádat dr. Vargha koronaügyész helyettes képviseli, a Battik-házaspárnak pedig dr. Kisfalvi A. Rezső ügyvéd a védője.

A legfőbb bíróság csak holnap hozza meg az ítéletét. Ma a koronaügyész indítványozta, hogy a vádlottak semmisségi panaszt utasítsa el a Kuria.

Egy anya rémtette.

Megakarta ölni a gyermekét.

A véletlen, aminek annyiszor jutott már fontos szerep nagy bűntények felderítésében, tegnap egy borzalmas bűntényt derített fel s fogolylyá tett egy 18 éves hajadont, aki bünös szerelmének hajtását el akarta pusztítani.

Perlovits Adél máramaroszi varróleányunk viszonya volt Szigeten egy fiatal emberrel. A bünös szerelmének következményei lettek. A leány szégyelte magát, Debreczenbe jött s itt március 3-án felvette magát a bábaképezdei klinikára. Nehány nap múlva, 7-én gyermeket szült s tegnap déután az anyát és gyermekét elbocsátották a klinikáról.

Perlovits Adél pedig karjára vette a csecsemőt s meginfult alkoryat táiban a vasuti állomás felé. Pénze nem volt; éhes volt. Haza kellett volna utaznia, de lehetlennék tartotta, hogy gyermekét magával vigye. Ilyen kétségek gyötörték, lassankint beesteledett s ő még mindig ott ödöngött az állomás környékén céltalanul.

A sötétség beálltával meginfult a Homokkert-utcsában s elérkezett Barabás Zsigmond név. főiskolai házához. A kapu nyitva volt: Perlovits Adél belopózott s egy óvatlan pillanatban gyermekét az emésztőgödörbe dobta, aztán visszament az állomásra s ott várta, hogy majd csak találkozik egy máramaroszi utassal, aki megváltja vasuti jegyét s hazautazik Szicetre.

Közben Barabás főiskolai hazatért lakására s amint a kaput betette maga után gyanús zaj ütötte meg a fülét: az emésztőgödör fölől nyöszörgés, gyermek sírás hallatszott. Barabás lámpást gyújtott s a házbeliekkel vizsgálódni kezdett. Nemsokára sikerült megmenteni a már elalélt csecsemőt. A történetekről azonnal értesítették a rendőrséget, a vasuti őrséget s az állomáson letartóztatták a bünös anyát, aki még egyre várta a vasuti-jegy váltó ismerőst.

Perlovits Adél kihallgatták a rendőrségen s miután a bünös anya töredelmes vallomást tett, ma délelőtt átkísítették a kir. ügyészség fogházába. A megmentett csecsemőt a kórházban ápolják.

Színház és Művészet

A színház műsora.

CSÜTÖRTÖK: Délután Csifranymoruság. Este Kis cukros, vigjáték. Ujdonság A) bérlet.

PENTEK: Kis cukros, vigjáték. — Másodszor. — B) bérlet.

SZOMBAT: Kis cukros, vigjáték. — Harmadszor. — C) bérlet.

VASÁRNAP: Délután Sasfiók, dráma. — Mérsékelt helyárakkal. Este Ördög mátkája, népszimű Kisbérlet.

A kis cukros.

— A csütörtöki bemutató előadás. —

A Csodagyermek szerzője ma este új csodát hoz. Ismerve az irányt, amelynek szolgálatába Paul Gavault nálunk is bemutatott vigjátékával szegődött, senki sem merné a mai premier kapcsán — a szialapra irt szerző nevének elolvasása nélkül — Gavault A kis cukros apaságával meggyanúsítani. A csodagyermek azonos kategóriába tartozik az Aranyhíd, Erény utjain, A férj vadászni jár s folytatólagosan a Nincs-a-valami elvámolni valója és Vigyázz a nőre címen megismert vigjátékokkal és bohózatokkal. Valamennyinek legfőbb fűszere és hatáskeltő titka a vaskos pikantéria, amely gyakran arcpirító kosonériává fajul.

A kis cukros szakít ezzel az iránynyal. Visszaviszi a vigjátékot a Pailleron és Sardou színvonalára. Eszközeinek a megválasztásában Pierre Wolfnál is előkelőbb. Érdeklődést kelt a szerelmi cselekmény iránt anélkül, hogy a szerelem végeőlját kapcsolatban a morál kicsufolásával, a bonyodalom középpontjába állítaná.

Nincs ebben a kedves vigjátékban egy unalmas, egy felesleges szó, egy ferde, groteszk heyzet. Aranyos humor, leiket derítő szélemesség lengi át az egész darabot, színporkázó öletek valóságos kaleidoszkop játéka ragyog végig a darabon.

A kis cukros (Báthory) egy bájos kis leány, Lapistolle milliomos (Ligeti) egyetlen lánya, aki egy automobil baleset folytán este tíz órakor beallit Paul Normand miniszteri fogalmazó (Martoni) falusi otthonába. Normand, aki Felicien (Kardos) barátjával és ennek barátjával Rosette-e (Hahnel) lakk együtt, másnapra várja menyja szonyát s leendő apóst, Minassolt (Árkosi) aki egyébként hivatalfőnöke is.

Ez a váratlan látogatás rettenetes zavarba hozta a különben is felszeg Pault és rideg, visszautasító modorban kezeli a milliomos lányt. Miután a soffr az automobil nem tudja rendbe hozni, Benjamine éjszaka Paul vendége marad, sőt még másnap délelőtt is, mikor Paul jövendőbőnye és ennek apja megérkeznek, Normand lakásán tartózkodik.

A szigoru erkölcsű Mingassolt sértéseire Benjamine alaposan odamondogat a „közéleti előkelőségnek“, mire az felbontja Paul eljegyzését. De felbomlik Benjamine eljegyzése is véglegnével, Heciorral, (Lugosi) aki a ravasz Felicien utasítására engedékeny álláspontra helyezkedik Benjamine éjszakai kirándulásával szemben. Felicien ugyanis Benjamine váratlan föllépésének első percében Paulnak szánja a milliomos leányát. A jóbarát terve sikerül is, mert Benjamine, aki hozzászókkott, hogy mindenki vakon engedelmeskedjék neki, beleszeret

Nem ámitás! hanem Neumann Testvéreknel gyönyörű szép, jó Cipóket és kalapokat csodálatos olcsó árakban lehet vásárolni. Tessék érdeklődni szent igazság, hogy most a Tiszapalotában (Benyás mellett) vásárlási kényeszer nélkül. — „Próba szerencse.“

Képeslapokból nagymennyiségű **HARMATHY** Fűvészkert utoza 14. ujdonság érkezett a **Bámulatos olcsóság!** Antiquáriumban **Tessék meggyőződni!!**

Megnyilt Fehér J. új butornagyáruháza Feltűnő olcsó árak. Hunyadi-utca 17.

Paulba, aki fűsbe ment eljegyzése miatt lehetetlen sértésekkel illeti a parancso áshoz szokott kis cukrost és ennek milliomos papáját. Mikor aztán Benjamine miatt állását is elveszti, Hectorral párbajba keveredik, az öreg Lapistolle el összevesz, maga is beleszeret Benjamineba és boldogan borulnak egymás nyakába. De boldog lesz a jó barát, Felicien is, akit gazdaggá tesz a kis cukros és aki elveszi régi kedvesét, a hűségös Rosette-t.

Természetes, míg idáig fejlődnek az események, hát számtalan mulatságos helyzet adja elő magát. Ki nem fogyunk a mulatságból Benjamine bájos huncutságainak Paul együgyű makacsságának és Felicien kedves intrikáinak láttára és hallatára. Csupa kedves alakot vonultat fel Gavau's ebben a bájos, fehér vigjátékában.

Annyi kétségtelen, hogy Gavau's rendelkezik azzal az erővel és invenciával, ami a megtisztult irány diadalra segítéséhez kívánatos. Mint a nagy francia vigjátékírók válnak örökösöké tünik elénk a mai bemutatásban. Sem a szóban, sem a helyzetekben nem kínálkozik az o'csó fűszer, amelylyel Feydeau, Hennequin és társaik az izlésben oly pazarul bántak. Itt-ott egy csepp finom pikantéria suhan el a színen, de csak annyi, mint levesben a sáfrány, színt hoz, de minden utóíz nélkül marad és nem pont alakjában, hanem csak kedves esetlenség jelmezében csillan fel.

Ördög mátkája. (A színházi iroda jelentése.) Gécy Istvánnak a székely népiéletből vett kitűnő népszínművét eleveníti fel az igazgatóság, elsőrendű kiosztásban. A főbb szerepeket Bárdos, Gazdy, Báthory, Gerő, Ardi, Ligeti, Horváth, Lugosi, Györe, Nádor és Oláh játsszák.

Böszörményi gyilkos Amerikában.

A clevelandi konzulátus átirata.

Már jó ideje, hogy Hajduböszörmény határában meggyilkoltak és kifosztottak egy házalót. A gyilkos elmenekült s már-már feledésbe ment volna a bűntény, ha most ki nem pattantja a gyilkos nevét egy amerikai magyar kivándorolt, aki — úgy látszik — valami miatt bosszút akart állani a teleplezett gyilkoson. A gyilkos szerint *Tövikes* Imre volt hajduböszörményi lakos lenne, aki jelenleg Ohio állam Lorain városában éli napjait. A konzulátus átirata szövege szerint a következő:

Cleveland, O. 1910. február 21-én.
Tekintetes Járásbíróságnak

Hajduböszörmény.

Egy Miller József nevű Lorain, Ohio-i lakos ezen hivatali arról értesítette, hogy tudomására jött, hogy *Tövikes* Imre nevű hajduböszörményi illetőségű, jelenleg Lorain, Ohio-ban lakó egyén, annak idején Magyarországon egy házaló izraelitát meggyilkolt és megrabolt és a rabolt pénzzel Amerikába szökött.

Erről van szerencsém a királyi Járásbíróságot esetleges törvényes eljárás végett hivatalos tisztelettel értesíteni.

(Aláírás.)

A konzulátus átirata tegnap érkezett meg a hajduböszörményi járásbírósághoz, ahonnan ma áttették a debreczeni királyi ügyészséghez. Az ügyészség az átirat értelmében megindított a vizsgálatot s ha beigazolást nyer Miller József feljelentése, a konzulátusnál megindítják a gyilkos kiadatása iránt az eljárást.

Házfelosztás előtt.

Az új parlament összehívása.

A miniszterelnök audienciája.

Politikai körökben mindenféle az elkövetkezendő és izgalmasnak ígérkező napokról a Ház két utolsó ülésnapjáról tárgyalnak. Gál Sándor képviselőházi elnök ma már meg is kapta a házfelosztató kéziratot s holnap teszi meg a szükséges intézkedéseket. A mai nap eseményeiről alábbi távirataink számolnak be.

A képviselőház felosztása.

Gróf Khuen-Héderváry miniszterelnök ma reggel visszaérkezett Bocsból és magával hozta az országgyűlés felosztására vonatkozó királyi kéziratokat. A bécsi audienciának eredményéről első sorban miniszter-társainak referál, azután pedig átiratban tudatja az országgyűlés mindkét házának elnökségével, hogy a király kétfőre összehívta az elnapolt parlamentet és hogy kedden a király helyettesítésével megbízott József főherceg a budai királyi palotában trónbeszéddel felosztja az országgyűlést. Ezt az átiratot a képviselőház elnöke legkésőbb holnap megkapja, hogy nyomban intézkedhessék a Ház ülésének meghirdetéséről.

Március 21.

Hétfőn tehát megtartja a képviselőház utolsó ülését, amelyre az összes pártok nagy előkészületeket tesznek. Szombat vagy vasárnap minden párt értekezletet tart, amelyen megállapítják a követendő eljárásukat. Justh Gyula a függetlenségi és 48-as párt elnöke, ma visszaérkezett Budapestre, hogy a párt elnökségével részletesen kidolgozza a párt taktikáját. Valószínű, hogy az összehívó királyi kézirat fölött szanvedelmes vita lesz, amelynek keretében a párt részéről indítványt fognak tenni a kormány vád alá helyezése tárgyában. A felosztási ceremónián a párt előreláthatólag nem vesz részt. A Kossuth párt előreláthatólag csatlakozni fog a vád alá helyezés indítványhoz s a trónbeszéd felolvasásánál szintén nem fog megjelenni. A hétfői ülésre Gál Sándor elnök engedélyt adott Hódy Gyulának, hogy a királynak és az udvarnak a Lueger Károly temetésén való szereplése miatt sürgős interpellációt intézzen a miniszterelnökhöz. — Így tehát a hétfői ülés nagyon izgalmasnak ígérkezik.

Az új parlament.

Az új országgyűlés összehívására még nem történt intézkedés. A törvény szerint az új országgyűlésnek legkésőbb június huszonhetedikén kell összeülnie s így a választások megkezdésének legutolsó határideje június másodika, amelytől számítva tíz nap alatt kell az összes választásoknak lefojniuk. Az új országgyűlés összehívása pedig az esetben május tizenkettedikén tétlenek közé a hivatalos lapban, mert az összehívástól, illetőleg a választások elrendelésétől a választások megkezdéséig legalább három heti időnek kell lennie.

A miniszterelnök audienciája.

Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök ma délután 12 órakor kihallgatáson jelent meg József királyi herceg előtt. A fél óráig tartó kihallgatáson a házfelosztás és a trónbeszéd részleteiről tárgyalt József főherceg a miniszterelnökkel. Khuen gróf az audiencia után a főhercegi palotából a miniszterelnöki épületbe hajtatott s hivatalában dolgozott.

Tisza István gróf utja.

Tisza István gróf pénteken érkezik Budapestre; szombaton részt vesz a választójogi nagygyűlésen. Szombaton éjjel pedig Kolozsvárra u azik, ahol a husvétünnepet fogja tölteni.

Főispáni beiktatások.

Nagyváradon ma iktatták hivatalába Biharvármegye új főispánját: *Miskolczy* Ferencet. Az installálás díszes ünnepek keretében nagy lelkesedés közepette ment végbe. Az ünnepségen megjelent Tisza Kálmán gróf és Tisza István gróf is, akit a közönség riadó éljenzéssel fogadott. Az installáló közgyűlést *Keszthelyi* Zoltán vármegyei főjegyző nyitotta meg. A vármegye hálás köszönetét tolmácsolta *Glatz* Antalnak a volt főispánnak, majd küldöttség ment az új főispánért. A küldöttségben részt vett a diszmagyarba öltözött Tisza István gróf is. Szünni nem akaró lelkes éljenzés fogadta a terembe lépő új főispánt, majd az eskütétel következett. Az installáló aktust gazdag bankett követte.

Baján ma installálták *Szemő* Gyulát, Baja város új főispánját lelkes ünnepek között.

Tisza Kálmán gróf képviselőjelölti.

Nagyváradról táviratozzák, hogy a nagyszalontai munkapárt Tisza Kálmán grófnak, Tisza István gróf testvéröccsének ajánlotta fel a mandátumot.

Vidéki munkapártok.

Hajduböszörményben e hó 15-én, kedden alakult meg a munkapárt. Az alakuló nagygyűlés délelőtt 11 órakor kezdődött a színház helyiségében. Az alakuló nagygyűlésen, melyen 4—500 választópolgár volt jelen, egyhangú lelkesedéssel *N. Szabó* Lajos dr. városi t. főügyészt választották meg elnöknek, majd 60 tagból álló intéző bizottságot választottak. Titkárnak *N. Szabó* Imre dr-t választották meg. Délben a színház teremben 200 teríték bankett volt, melyen számos felköszöntő hangzott el. Az alakuló nagygyűlés alkalmából üdvözlő táviratot küldtek Tisza István grófnak és Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnöknek.

Nyiregyházán a szabolasvármegyei nemzeti munkapárt előkészítő bizottsága tegnap délután 3 órakor ülést tartott, melyen a párt alakuló gyűlésének hatánapját március 20-ára, vasárnap délelőttre tűzték ki. Az alakuló gyűlésre értesülésünk szerint Tisza István gróf nem jön el, hanem csak április hóban fog Nyiregyházára ellátogatni. Április hóban ugyanis Debreczenben református egyházkerületi közgyűlés tartanak, melyen gróf Tisza István is részt vesz s ez alkalommal feltétlen átjön Nyiregyházára. Az alakuló közgyűlést vasárnap délelőtt fél 11 órakor tartják meg a Korona-szálló nagytermében. Az értekezlet úgy határozott, hogy díszelnökké báró Podmaniczky Gézárt, elnökké gróf Vay Tibort, pártjegyzökké Hoffmann Móricz, dr. Fráter Ernő és dr. Sarvay Elek ügyvédeket fogják megválasztani.

Wekerle nem vállal mandátumot.

Wekerle Sándor volt miniszterelnök ma irányadó politikusok társaságában kijelentette, hogy az új választások alkalmával nem vállal mandátumot.

Három új főispán.

A kormány ujabban három főispánt neveztetett ki és pedig: *Wilczek* Frigyes Hontvármegye, *Kissely* Tibort Liptómege és *Dániel* Tibor bárót Pancsova és Verseez főispánjává.

Fehérneműt, csipkefüggönyöket, FEUERSTEIN

Női blousokat legszebben tisztít

mosó intézete Piacz utca 63.

Ön pocsek

lást követ el, ha vásárlásainál nem takarékoskodik. Sok pénzt takaríthat meg, ha fűszer és liszt szükségletét oly elismert olcsó forrásból szerzi be, mint

GEWÜRZ és KLEIN

Tegyen próbát.

fűszer, liszt és czokkó nagykereshedése (Városi bérház.)

Monte-Carlo Debreczenben.

Az „Angol Királynő” kártyaasztalai.

A magyar híres kártyás nemzet s Debreczen kitűnő magyar város; az „Angol Királynő” pedig Debreczenben van, alig száz lépésnyire a rendőrség bünyői osztályától s épen szemben a főkapitányi hivattal. A nevezetes és hajdan jobb hírnévnek örvendő helyiség azonban nagyon jól érzi magát ebben a rendőrségi környezetben s ez a környezet épen sértetlen nem akadályozza meg, hogy az Angol Királynőben ne kártyázzanak reggeltől reggelig, kerek és szögletes asztalokon makadót és huszonegyet vagy bármi más hazárdjátékot.

Es játszanak józan és kevésbé józan emberek, felnöttek és kishorvák, sulyos pénzűek és hetifizetéses kisemberek. A multkoriban egy családapa tett feljelentést a rendőrségen, mert unokájától — egy 18 éves fiutól — minden pénzt elnyerték, azután a kávéház egyik alkalmazotja meglehetősen sulyos köcsönügyet kötött a szerencsétlen, de ifjú pasassal. Csak nemrégiben temettek el egy, a közelmúltban még jó módu hentesmestert, akit az „Angol Királynő” kártyaasztalai jutattak az öngyilkosok táborába.

Ma reggel 7 óra előtt a Piac utcán pisztolytól mellette lőtte magát egy 14 éves fiu: Kreizler Salamon, a Lefkovicz Arihur ékszerész cég tanulója. A golyó a fiu mellébe furódott s erős rombolást végzett a testben. Az öngyilkost haldokolva szállították ki a kórházba.

A késő esti órákban az öngyilkos fiu még mindig eszméletlen állapotban fekszik, úgy, hogy lehetetlen volt kihallgatni. Ágya mellett megjelentek szülei is, akiket nem ismert fel a szerencsétlen fiu. Annyit azonban már sikerült megállapítani a rendőrségnek, hogy Kreizler is kártyázott az „Angol Királynő”-ben s természetesen — vesztett.

Mire e sorok napvilágot látnak, Kreizler Salamon már valószínűleg kiszemelt s eltemethetik a másik öngyilkos mellé s a temető fekete kerítésére felírhatják, hogy ez a hely a debreczeni Monte-Carlo öngyilkosainak temetője.

Ugyancsak ma tudomására jutott a rendőrségnek, hogy Papp Károly, a Hitelbank szolgálya, tegnap 750 koronát inkasszált a debreczeni jéggyár részére s ezt a pénzt az „Angol-királynő”-ben elkártyázta. A rendőrség a kártyakompanya s a helyiség tulajdonosa ellen vizsgálatot indít.

Mindez azonban csak hivatalos frázis. A kártyabarlangokat a budapesti államrendőrség — ez az európai nivóju mintatestület — sem tudja végérvényesen felrobbantani. Mit várhatunk hát a vidéken a vidéki rendőrségtől? Nos hát jóakaratot várhatunk és várunk a közrend és közbiztonság érdekében s elvárjuk, hogy a rendőrség legalább azokat a kártyabarlangokat vegye észre, ahol függönytelen üvegtáblák mögött és nyitott ajtók közelében kergetik az emberek egymást a halálba.

Nagy idők tanui.

A debreceni öreg honvédek.

Igy, március idusa körül — ha végiglapozzuk a vidéki újságokat — minduntalan szemünkbe ötlök egy egy fájdalmas szatírával vagy az elkeseredés szelidebb hangján írott közlemény a magyar szabad ág hajnalhasadása dicső napjait átélő öreg honvédek inséges helyzetéről. Nem becsüli meg a nemzet méltóképen elagrott hőseit, amit igazol az slább következő kimutatás a szabad-ágharc még élő debreceni hőseinek névsoráról, rangfokozatáról és évi járandóságáról.

Íme a lista, amit Kardos Samu dr., a kiváló történetész állított össze:

Horváth Pál alezredes 2804 K, Petróczy Ferenc őrnagy 1188 K, Wesszprémy László főhadnagy 966 K, Balogh Imre hadnagy 864 K, Czébel János hadnagy 864 K, Papp Ferenc tüzemester 196 K, Klein Gábor őrmester 196 K, Kiss Imre őrmester 196 K, Lőrinczi Mihály tizedes 144 K, Koscsis Mihály tizedes 144 K, Haimann Károly tizedes 144 K, Tóth András tizedes 144 K, Báthory Gábor tizedes 144 K, Brückner József tizedes 144 K, Id. Békésy Ferenc tizedes 144 K, Szűcs Bálint ővezetős 120 K, Saári Gábor közvitész 120 K, Egri Sándor közvitész 120 K, Rácz Sándor közviész 120 K, Csige András közvitész 120 K, Tóth István közvitész 120 K, Gebai Sándor közvitész 120 K, Szodrai Sándor közvitész 120 K, Domján György közvitész 120 K, Fekete István közvitész 120 K, Nagy József közvitész 120 K, Nagy János közviész hadiféremmel kitüntetve 144 K, Bazonyi József közvitész 120 K, Bakó István közvitész 120 K, Bihari Gábor közvitész 120 K, Géler Pál közvitész 120 K, R. Posa Mihály közvitész 120 K, Nánási Mihály közvitész 120 K, Oényi Antal közvitész 120 K, Horváth Gábor közvitész 120 K, Faragó János közvitész 120 K, Ujvári József közvitész hadiféremmel kitüntetve 156 K, Kenyeres Mihály közvitész 120 K, Kiss Gergely közvitész 120 K, Hajdu Sándor közvitész 120 K, G. Tóth János közvitész 120 K, Morvai József közvitész 120 K, Balogh Gergely közvitész 120 K, Raib Mihály tüzemester 196 K, Kovács Sándor tizedes 144 K, Ilosvai József közvitész 120 K.

HIREK

A debreceni színház sorsa.

A városi tanács ma délelőtt tartott rendkívüli ülésén foglalkozott a színházi pályázat ügyével. Az ülésen a polgármester távollétében Vecsey Imre főjegyző elnökölt. Körner Adolf tanácsnok bejelentette, hogy Nyiregyháza város hajlandónak nyilatkozott a szerződést Debrecennel a nyári állomásra vonatkozólag három évre megkötni, ellenben Maramarosziget még nem nyilatkozott. Ezután bejelentette, hogy Komjáthy beadványt intézett a tanácshoz, amelyben pályázati kérvényét visszavonta. Majd javasolta, hogy a tanács a színház vezetését a további három évre Zilahy Gyulának adja oda. A tanács az előterjesztéshez egyhangulag hozzájárult s megbizta Magoss György dr. főügyészt, hogy a szerződést Zilahy Gyulával kösse meg. Ezzel az ülés véget ért.

— **Edvárd király betegsége.** Londonból táviratozzák: Edvárd király, miköz-

ben Párisból Biarritzba utazott, megbűlt és orvosai tanácsára nem megy ki a szobából, mert Biarritzban most az idő nagyon szeles és e-ös. A király általános állapotát jónak és meghülését könnyűnek mondják. Tegnap délután a király lakosztályában érkezett, ahonnan egy percre sem mozdult ki.

— **Izr. gyászistentiszteletek.** A Caevra-kudacha c. ü. örökön délután fél 5 órakor úgy a Drák Ferenc, mint Pásti ucai templomban emlékbeszédet egybekötött gyászistentiszteletet tart, melyre a t. tagok minél nagyobb számban leendő megjelenését kéri: Az elnökség.

— **A washingtoni sztrájk.** Washingtonból táviratozzák: A Bethlehem Steel Cc valamint a sztrájkoló alkalmazottak felszólítására, a kereskedelmi és ipari miniszterium egyik hivatalnok a Dél-Bethlehembe utazott, hogy a két párt között a békét közvetítse.

— **Az anyakönyvi hivatalból.** Az anyakönyvi hivatalban holnap, pénteken hivatalos órák nem tartanak.

— **A kamara közgyűlése.** A kereskedelmi és iparkamara rendes közgyűlést tart ma délután fél 4 órakor. A tárgyszorozaton számos igen fontos ipari kereskedelmi érdekű ügy van kitűzve.

— **Atléta majális.** Alig mult el a fényesen sikerült Jogaszbal, a jogász ifjuság már is megkezdte az előkészítést az Atléta majálisnak. A majális a jogászság kebelében fennálló „D. A. A. C.” sportegylet rendezi. A száz tagu rendezőség már megkezdte működését. A majális iránt, mely a Dobosban május hó második felében lesz, nagy helyben, mint a vidéken már is a legszélesebbkörű érdeklődés nyilvánul.

A csütörtöki felolvasó-délután.

Holnap délután 5 órakor tartanak meg a r. kath. főgymnázium dísztermében az ez idény utolsó felolvasóestéye a következő műsorral: 1. Karépek. Eneki a Svetits-tanintézet tanítóképzőjének énekara. 2. „La Regata Veneziana” (Liszt). Zongorán előadja dr. Eisler Mór. 3. a) Román a „Bocaciu” operatiból. b) Aria a „Rpp van Wrakle” operatiból. c) Kovács Ernő „Keserű lány” című dala. Eneki Bardos Irma. Zongorán kíséri Martonfalvy György. 4. Beszámoló beszéd. Tartja dr. Jászai Rezső, a rendezőbizottság elnöke. 5. „Az Urítal”. Melodrama. Irta Várady Antal. Zenéjét szerzette Nemes. Előadja Lugosy Béla. Zongorán kíséri Martonfalvy György. Harmóniumon kíséri Husz Lajos. b) „Dalaimbó”. Irta s felolvassa Tóth Árpád. 7. a) „A Crmonai hegedűs” b) Legszébb áriák a „Luxenburg grófja” operatiból. c) Rákóczy induló. Előadja a Kiss Béla zenekara. Ezen utolsó felolvasóestre jegyek kaphatók Amalfy József könyvkereskedésében. (Piac-utca. Ujfalu-sz. ház.)

— **A szabad iskolából.** A debreczeni szabad iskolában március hó 17 én este 6 órakor Szász Adolf dr. orvos tart előadást: a halottbamvasztásról. Az előadás ingyenes.

— **Műbarátok** vegyének ajándékul legszép gummi nyomatot. Egyedüli készítője Némethy fényképész Piac-utca 42.

— **Gumi különlegességek** Györfi Testvéreknél Piac-u. 30.

— **A kereskedelmi és iparkamara jelentése.** Odesszaban (Oroszország) folyó évi május 15 től október 1-ig tartó ipari és mezőgazdasági kiállítás lesz. Részletek megtekinthetők a kamara hivatalában. Országos ipari szövkezeti kongresszus lesz Budapesten március 28 án. Tájékoztató ad a kongresszus irodája (Budapest, VII. Csengery utca 1. sz.) — A kereskedelmi miniszter megküldte a kamarának a hazai kisiparosoknál 1909. ében megrandot és a közös hadseregnél ujonnan bevezetett, illetleg át-

Üzletmagnagyobbitás miatt az összes Halmágyi divatáruházában
árak rendkívül olcsón árusítatnak

Legjobb a Békési Róza „Csikós” szappana.

alakított bőrnemű ruházati és felszerelési cikkek után fizetendő és véglegesen megállapított egységarak jegyzékét. Ez a jegyzék a kamaránál betekinthesz.

— **Elegáns tavaszi férfi kalapok**, úri fehérneműk és **nyakkendő különlegességek** teljes választékban kaphatók **Frank Testvérek** úri-divat üzletében Piac és Szent-Anna sark.

— **A debreceni „Zion” egyesület tagjaihoz.** A következő sorak közlésére kértük: Az egyesület választmányja szeretett elnökönknek, ifj. Schwarz Vilmos urnak az egyesület érdekében kifejtett 10 évi tevékeny elnöki működéséről megemlékezni óhajtván, az elnök ur tiszteletére f. 1910. március 19-én — szombaton — este fél 9 órakor a „Frohner” éttermében társas vacsorát rendez. Erről a tartásainkat azon kérelemmel értesítjük, hogy szeretetünk és tiszteletünk jeléül valamennyien jelenjünk meg. A 4 koronás részvételi jegyek a választmányi tagoknál és Fenyő Sándor, Schwarz M. L. urak üzletében szerezhetők be. A Zion egyesület választmányja.

— **Czimbalmozók!** Luxemburg gróf cimbalomra 3 korona, Antalffy Józsefnél.

— **Öngyilkos öregasszony.** A nádudvari előjáróság ma délután telefonon jelentette a királyi ügyészségnek, hogy özv. Ludmann Antalné 80 éves öregasszony halálesetét a hozzátartozók ma bejelentették, de eltitkolták az orvos által megállapított akasztási barázda hogyan keletkezését. Az ügyészség felhívására a nádudvari esendőség azonnal vizsgálatot tartott s megállapította, hogy a 80 éves öregasszony élelenségéből felakasztotta magát. A esendőség jelentésének alapján aztán a kir. ügyészség a temetési engedélyt megadta.

— **Gyümölcsészeti tanfolyamok.** A földművelésügyi miniszter a következő pályázati hirdetést küldte meg Debreczen közönségének: Budapestén (a m. kir. Kertészeti tanintézetben) folyó évi április 11-től 16-ig, Kolozsvárott (a m. kir. Gazdasági Akadémiánál) folyó évi április 18-tól 23-ig gyümölcsészeti tanfolyam: fog tartani. Célja ezen tanfolyamoknak a) hogy a fiatalabb lelkészekben a gyümölcstenyésztés iránti érdeklődés felkeltesse s nekik alkalom adassék arra, hogy a gyümölcstenyésztésben némi kiképzést nyerjenek; b) hogy a fiatalabb lelkészeknek, a fa nemesítésének s a gyümölcs értékesítésének feltételeit, módját és természetes követelményeit megismerve és megkedvelve, e hasznos és nemesítő foglalkozásnak az életben művelői, tanítómesterei és buzgó terjesztői legyenek. A két tanfolyam mindegyikére külön-külön csak 12 lelkész fog az állam költségére felvételt s ezek egyenként 32 korona utazási átalányt és napi 5 korona ellátási díjat kaphatnak. Felhívjuk azokat a lelkészeket, akik ezen tanfolyamokon résztvevni óhajtanak, hogy 1 koronás bélyeggel ellátott kérvényeiket, ha Budapestre folyamodnak, f. évi március hó 20-ig, ha pedig Kolozsvárra, március hó 31-ig bezárólag közvetlenül hozzám terjesszék fel.

Ezen határidőn túl beérkező kérvények nem fognak figyelembe vétetni. A kérvényben a folyamodó lakhelye (vármegye, község), életkora, nyelvismerete, valamint az is felemlítendő, hogy a vidék, melyen lakik, kedvező e a gyümölcstermesztésre. Az a lelkész, aki már egy tanfolyamon részt vett, nem pályázhatik. Segédlelkészek sem vétetnek fel. Az állami ellátási díj mellett felveendő lelkészekre külön fel fog még vétetni a két tanfolyam mindegyikére 3-4 földbirtokos vagy gazdatiszt is, akik azonban állami ellátásban nem részesülnek. Ez utóbbiak kérvényeiket folyó évi március hó 20-ig terjesszék be közvetlenül hozzám.

— **Rostand, Chantecler** a L'illus'rationban megjelent, kapható Antalffyánál.

— **Tűzek a városban.** Ma délután 3 óra fele kigyuladt Szilágyi János gazdálkodó Agárdi-utca 14 szám alatt levő nád fedeles háza s leégett. A házban bennégett sok husnemű és zsebradék. A tűz a szomszédos házat is erősen fenyegette, de a továbbterjedést sikerült a kivonult tűzoltóságnak megakadályoznia. A vizsgálat megállapította hogy a házban lakó gyerekek száraz csukát gyújtogattak s ebből keletkezett a tűz. — Ma délelőtti 11 órakor a Hungaria-épületben levő Kereskedelmi-Csarnok helyiségében szobátűz volt. Az egyik teremben padló-lakkot melegítettek, a forró lakk kifutott s néhány butordarab lángot fogott. A tűz közelében volt két üveg benzín ami felrobbant s a szétrobbanó üvegdarabok beverték az utcai ablakokat is. — Tegnap késő este a Piac-utcai Geizer-házban kéménytűz volt, amit idejében lokalizáltak.

— **1 korona női kalap alakítása** és díszítése, nálam vett formát ingyen díszítik. Rózsa, kistemplombazár.

— **Pekár, kölcsönként kastély** 4 korona, Bródy, Rembrandt férjek 4 korona, Szomaházy, lila test, sárga sapka, 2 kötet 6 kor. 50 fill., most megjelent könyvkiadások kaphatók Hegeus és Sándornál. Kossuth u.

— **A nap halottai.** A debreczeni állami anyakönyvi hivatalnál ma a következő haláleseteket jelentették be: Szoboszlai Margit ref. 12 éves, Kovács József r. kath. 21 napos, Lakatos László, Gyula ref. 5 hónapos, Kerecsi Juiánna ref. 8 napos, Nagy Lajos ref. 42 éves, Baracsi Ferenc ref. 45 éves, Forrács Imre ref. 25 éves, özv. Pollacsek Henrikné Fuchs Sarolta izr. 70 éves.

— **A Néptakarékpénztár** mint szövetkezeti Piac-utca 75. sz. a. élelbiztosítással kapcsolatos hosszú lejáratu könyve.

— **A vénülés elhárítása** és az élet meghosszabbítása című most megjelent könyv fuzve K 4.—, kötve K 6.—, Aczél antiquáriumban.

— **Tanuló** fizetéssel felv. cím kiadóban

FŐVÁROSI BAZÁR
Debreczen, Simonffy-utca 1 sz. Barpaióta.

Ajánlom a legjobb kivitelben és legolcsóbb árakon:

Összes galvanikus elemeket	Csengőket a legjobb minőségben	Telefonok mindenféle kapcsolásra
Villámhárító anyag	Orvosi készülékek mérőeszközök	Motorok, Dynamó gépek
Zseplámpák pillanatvilágításra	Kérjen: ÁRJEGYZÉKET!!	Mindenféle anyag felszereléshez

Földvári L

debreczeni első elektrotechnikai gyár
— és villamosszerelési vállalat —

PIACZ-UTCA. (Ideiglenes barak.)
Telefon 168. Telefon 168

TÖRLEY
PEZSGŐ.

Pongyolák —
aljak,
Vászonruhák,
Jouponokban
állandóan dus választék
Halmágyinál.

Keztyük, kalapok, nyakkendők, férfi fehérneműk, illatszerek
legnagyobb választékban
GYŐRFI TESTVÉREKNÉL

Piacz-utca 30. (Dreher-söröcsarnokkal szemben.)

Ujdonságok: női kézitáskák (ridikül), szivar, cigaretta és pénztárcákban, turbán hajtúk és csattokban.

Apró hirdetések.

Levelezés.

Nőül venném azon hölgyet, ki butor-berendezését a Fehér J. új butornagyáruházában szerzi be. Hunyadi utca 17. a vasúti állomás közelében. Dus választék, clesó árak.

Betöltendő.

Igáskocsis, ki írni és olvasni tud a Hortobágy gőzmalomban állandó alkalmazást talál.

Vasalóleányok felvételnek, Kocz József kelmefestőnél Arany János utca 10. sz.

Perfekt gépirónó összes irodai teendőiben jár-tas, irodát keres. Czim a kiadóban.

Pénztárnoknő, ki ebéd idő alatt is üzletben marad, felvétetik. Czim a kiadóban.

Adás-vétel.

Ha rosszul lát forduljon bizalommal Löbl Gyula és Tsa. látzerészhez Debreczen, Piacz-utca 68. ahol pontos szemvizsgálat után megfelelő számú szemüveget, orrosip-tetőt, lorgnettet kaphat.

Permetező gépek javítását idejekorán eszközöltesse Varga János rézművesnél, Piacz utca 52. mert most olcsóbbak mint a sze-zonban.

Kitűnő órák, legújabb divatu ékszerek leg-jutányosabb árban, valamint javítások leg-jobb szakértelemmel eszközöltenek az elsőrendű órák műhelyben Bauer Károlynál Piacz-u. 75. Iparbankkal szemben.

Weisz Ferenc épület és mű-butor "asztalos" Hatvan-utca 9. Készít minden az asztalos szakmába vágó munkákat elsőrendű kivitelben, mérsékelt árban.

Ebédlő-kredenc, étszervizek, függőnyök és függőlámpák eladó. Csapó-u. 57.

Egy ekhós kocsis, sárga természetes színben 1, esetleg 2 lóra is lehet használni, igen jókarban, jutányosan eladó, ugyanott egy lóra valószerszam eladó. Cim a kiadóban.

Egy jó karban levő fűszer üzlet berendezés jutányos áron eladó. Knöpfler, Páti u.

28 krajczárért fejfel férfi vagy női harisnyát Benyáts Emil villanyörre berendezett harisnyagyára. Debreczen, Tiszapalota

Eladó a város belső területében fekvő Szé-chényi utca végén egy hold 260 □ olyan télen is lakható nyaraló, mely áll teljesen gondozott parkból, 4 szoba (szilárd épület) és az összes modern mellékhelyiségekből levő uri lakásból, teniszpálya, villanyvill-gítás, továbbá nagy gyümölcsös és kerti veteményeknek megfelelő földből. A leg-jutányosabb fizetési feltételek. Értekez-hetni: Turai Farkas tudózkodó irodá-jában.

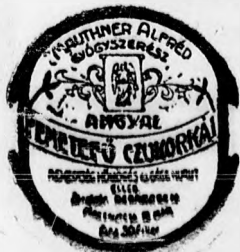
100 hektoliter 6-bor 1908. évi homoki termés eladó. Czim: Holló István Nagyúta.

Őt is érdekli! hogy vászon, kanavász, leg-finomabb fehér és színes damaszt-étkészle-tek, férfi és női szövetek, ugyszintén fel-öltők, szőnyegek, csipke és szövet függő-nyok, ágyterítők legolcsóbb árak mellett beszerezhetők heti vagy havi részletfize-tésre az ujonnan berendezett és dusan fel-szerelt Kohn Hermann utóda Zempliner Arthur Havva-u. 17. sz. alatti árunázában.

Két jokarban levő ejjei szekrény és 1 szek-rény eladó. Cim a kiadóban.

Különfele.

Főraktár: Mautner A Piac- és Szent-Anna-u. sarok, Grósz Nagy Ferenc, Murakózy L. gyógyszeré-szek; Központi drogueria, valamint az összes na-gyobb fűszerkereskedé-szekben.

Női fodrász terem, ondulás, champoing haj-mosás, villanyos szárítás, hajfestés, haj-munka különlegességek csakis Weisz Edéné termeiben Piacz 38. Kifésült haját legmagasabb árban veszek. Telefon 759.

HARMATHY
ANTIKVARIUM
legrégibb legnagyobb
Debreczen, Fűvészkert-u. 14. alatt.
Mindenféle könyvek, zeneművek,
ujdonságok, régiségek.
BÁNULATOS OLCSÓN KAPHATÓK.
ÓRIASI RAKTÁR!

Nagy Sándor

vizvezetési és csatornázási munkálatokra képesített szerelő mester

DEBRECZEN, Szent-Anna-utca 22. sz.

Ajánlja magát vizvezetési és csatornázások felszerelésére a városi vizvezetési és csatornázási szabályzat előírása szerint, ugyszintén kutszivattyu, fürdőszoba, mosdó, angol klo-sett és konyha kagyló berendezésekre, s a meglovőknek rendbehozására és jókarban tar-tására évi átalány vagyis bérletre is megfelelő szolid árak mellett jó munkát biztosít.

Költségvetés és tervszellet díjtalanul szolgál

LÁSZLÓ ZSIGMOND

ÁLLATORVOSI
RENDELŐ-IRODÁJA
nagy és kis állatok részére Csapó-u. 30.
Telefon 558. sz.

Diszfák, sorfák, diszcserjék,
kertek és parkok részére.
Nemes fenyő és tujafák
nagy mennyiségben és ol-
csón kaphatók:

Kontsek Géza
kertészetében.

Ajánlati felhívás.

Debreczen sz. kir. város Tanácsa az ujonnan építendő Csapatkórház vizvezetési berendezéséhez szükséges munkálatok biztosítására zártajánlati ver-senyfolyamatot hirdet:

Ajánlat csakis a várostól kibocsátott ajánlati és költségvetési úrlapon, melyek a városi mérnöki hivatalban 1 koronáért szerezhető meg, az összes munkákra együtt tehető.

A terv, általános és részletes feltételek a városi mérnöki hivatalban (Simonffy utca 2 b. szám II. emelet) a hivatalos órák alatt: d. e. 8 tól d. u. 1 óráig megtekinthetők.

Az ajánlatok lepecsételt borítékban, „Ajánlat az ujonnan építendő csapat-kórház vizvezetési berendezési munkáira” felirattal ellátva Debreczen sz. kir. város Polgármesteri hivatalához 1910. évi márczius hó 29-én d. e. 10 óráig adhatók meg ugyanaz nap d. e. 10 1/2 órakor fognak azok a vározháza kis ta-nácstermében nyilvánosan felbontatni.

Később érkezett vagy a feltételeknek és ezen felhívásnak meg nem felelő távirati és utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az ajánlat beadása előtt tartoznak ajánlattevők az ajánlati összeg 5%-ának megfelelő bánatpénzt a város házipénztárába letenni s erről az elismervényt az ajánlatához csatolni.

Ajánlattevők ajánlataikkal a végleges döntésig maradnak kötelezettségben. A város fenttartja magának azon jogot, hogy az ajánlatok közül szabadon választhasson, vagy azok mellőzésével a munkálatot más uton biztosíthassa.

Debreczen 1910. évi márczius hó.

Városi Tanács.

Megérkeztek!
a legújabb divatu diszített női

SZALMAKALAPOK

1 frt 20 krtól 2 frt 60 krtig

Schwarz M. L.-nél.

89—1910. v. k. sz.

Árverési hirdetmény.

A pladányi kir. bíróságnak V. 780]2—909. számu végzése folytán közhírré tétetik, misze-rint Schön Sándor és Buma D. cég részére 339 kor. 50 fill. és 459 korona 40 fill. tőke, ennek 1909. évi június hó 25 napjától szá-mítandó 5 százalékos kamatai és az eddig összesen 149 korona 75. fillér perköltség erejéig 1910. évi január hó 15 én bíróság lefoglalt és 1500 kor. — fill. becsült esenlő garbitura, kazán és szekrény ingóságok 1910. évi márczius hó 18-án délután 4 órakor kezdetet veendő és Pladanyban alperes laká-sán, Fő-utca 26. szám alatt megtartandó nyilvános birói árverésen a legtöbbet igér-nek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mind-azon foglaltatók részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendelítetik H-szoboszló 1910. évi február hó 10

Kubinyi Jenő birói kiküldött.

Csipke

blousok

remek választékban

5 frt

Halmágyi Sámuelnél

Beocsini Portland és Beocsini Román cement

Gipsz,
Vakolati kőpor
Disztégla,

Tűzálló téglá,
Elszigetelő lemez
Kőfedél és aszfalt lemez

és mindennemű építkezési anyag kapható

Lukács Vilmos és Testvére cégnél

Telefon 308.

DEBRECZEN, Hatvan-utca 5.

Telefon 308.

A legújabb divatu szövetek és a Tisztviselők Öns. Egyesületének mintái megérkeztek

Szabó László

férfi szabó üzletébe. Széchenyi-utca 1. szám.

A legnagyobbított üzletben a legelőgánsabb öltönyök felöltők, alkalmi és díszruhák a legkényesebb gépeket is kielégítően és jutányos árban készülnek.

Ugy helybeli, mint vidéki megrendelések pontosan eszközöltenek.

Padlólakk,

kence, zománccfesték legolcsóbban

Blumbergernél

Hatvan-utca 13,

Telefon 621.

Molnár Ferenc

Zádor La os utóda
női divatterme

Debreczen, Főtér (városháza épület)

Értesíti a hölgyközönséget, hogy a tavaszi divat legszebb újdonságai

Kelmék, diszek, napernyők
felöltők, blousok
megérkeztek.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Megérkeztek a legdivatosabb

női kelmék,

— selymek, Volle de laine. —

Óriási raktár! Olcsó árak!

Lichtblau Albert

bank és váltó üzlete

megnyílik 1910. május hó 2-án

Debreczen, Hunyadi-utca 17 (Demetrovics-palota.)

Padlólakk,

linoleum és borostyán.

Zománc festékek

mindenféle színekben, valamint egyéb gazdasági cikkek, kék uszó kenőcs, gép és hengerolaj, továbbá legolcsóbban beszerezhető

BERGER J

festékkereskedésében, — Csapó-u. 10.

Nemes faju gyümölcsfák

mint: alma, körte, őszibarack, szilfa, kajszinbarack, ringlöh, meggy és cseresznyefák

Különösen erős minőségben
1 drb. 1.20 Kor. 25 drb-on felül 1.10 Kor.
50 drb on felül 1.— Kor. Azonkívül:
magastörzsű birsalma, diófák, díszcserjék,
fenyőfák, futó cserjék, rózsafák, cserép és
futórózsák, óriási mennyiségben a legolcsóbb árakon.

Tessék növény és mag árlapomat kérni

Kontsek Géza

Debreczen, Kossuth-utca.

Legszebb

tavaszi keztyük

Schön Sándor

üzletében, Piac-u. 12.

Kovács Gyula és Társa

női divattermelben
DEBRECZEN, Főtér 55.

(Hungária kávéház (mellett).)

A tavaszi újdonságok legszebb és legnagyobb választéka már megérkezett és divattermeinkben rendelkezésére áll és felhívom a t. hölgyközönséget ezek megtekintésére.

Rendkívül szép, legújabb divatu **COSTÜMÖK**, minden színben és minőségben.

Felöltők, egy szín és angol szövetekből. Divatkabátok, leány és gyermek kabátok. Blousek csipke, tüllök és selyemből, szövet és zefirből.

Pongyolák remek választéka, divat szövet-aljak minden szín és kivitelben. Alsószoknyák (jouponok) selyem, cloth és lüszterből minden színben, legnagyobb választékban s még számos tavaszi újdonság és különlegesség

a legszolidabb árak mellett.